

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Ek/157/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117240105
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Hudzík
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6117240105.5

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávnených 1./ L. T., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt X. XXXX/X, XXX XX Q. P., 2./ A. T., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt O. XXX/XX, XXX XX F., právne zastúpené JUDr. Ivan Vanko, advokátom, Floriánska 19, 040 01 Košice - Staré Mesto proti povinnému Q. A., nar. XX.XX.Y., trvalý pobyt B. XX, XXX XX Q. nad K., právne zastúpený JUDr. Martin Friedrich, advokátom, Floriánska 19, 040 01 Košice - Staré Mesto, o vymoženie 32.100,- eur s prísl., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Ľubošom Sidorjacom, Exekútorský úrad Košice, Murgašova 3, 040 01 Košice, o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, o sťažnosti povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Ek/157/2017 zo dňa 26.02.2020 takto

rozhodol:

Sťažnosť povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Ek/157/2017 zo dňa 26.02.2020 z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. V právnej veci účastníkov tunajší súd uznesením sp. zn. 43Ek/157/2017 zo dňa 26.02.2020, ktoré vydal vyšší súdny úradník, návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol vzhľadom na to, že prvé uznesenie tunajšieho súdu vydané dňa 14.08.2019 bolo zrušené, exekučný súd konajúci vyšším súdnym úradníkom musel opätovne rozhodnúť o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, pričom musí zohľadniť všetky argumenty uvedené povinným v návrhu na zastavenie exekúcie a v sťažnosti zohľadňujúc právny názor súdu vyjadrený v uznesení o zrušení druhého výroku uznesenia zo dňa 27.01.2020. Právnou otázkou, na ktorú musí tunajší súd pri opätovnom rozhodovaní o návrhu povinného na zastavenie exekúcie zodpovedať je, či pohľadávka z nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pozostalých podľa § 15 Občianskeho zákonníka priznaná oprávneným exekučným titulom sa stáva oddĺžením podľa štvrtej časti ZKR nevymáhateľnou. Pre odôvodnenie tohto uznesenia je rozhodujúci výklad a aplikácia ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) ZKR na túto exekučnú vec. Zmyslom a účelom ustanovenia § 166c ods. 1 ZKR je vymedziť kategórie pohľadávok, ktoré sú oddĺžením nedotknuté. Teda pohľadávky, ktorých sa oddĺženie netýka a ich vymáhateľnosť je zachovaná v celom rozsahu. Ide o zoznam pohľadávok, ktorých vymáhateľnosť vzhľadom na ich povahu a význam zostáva zachovaná počas celého konania o oddĺžení a to aj po skončení konania o oddĺžení. Inými slovami ide o zoznam natoľko svojou povahou významných pohľadávok, ktoré počas konkurzu oddĺžením, ale aj po zrušení konkurzu oddĺžením zostávajú v plnom rozsahu zachované a vymáhateľné. Predmetné ustanovenie predstavuje vylúčenie všeobecného univerzálneho následku oddĺženia, t. j. zbavenie dlžníka všetkých dlhov. Pohľadávky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví považoval zákonodarca svojou povahou za natoľko významné, že ich zaradil do zoznamu oddĺžením nedotknutých pohľadávok. Z ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) ZKR je nepochybná vôľa zákonodarcu zaviesť akúsi „brzdu“ ku všeobecným univerzálnym následkom (účinkom) oddĺženia vo vzťahu k pohľadávkam zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví.

3. Ďalej vyšší súdny úradník pokračoval v napadnutom uznesení tým, že zdravie ale aj život patria medzi natoľko významné spoločenské hodnoty, že právo, resp. právny poriadok im priznáva osobitné postavenie v systéme hodnôt chránených nielen súkromným (civilným) právom, ale aj celým právnym poriadkom Slovenskej republiky. Čo sa prejavuje aj osobitnou právnou úpravou zodpovednosti zo zásahu do práva na život (napr. osobitná právna úprava rozsahu náhrady škody pri usmrtení podľa § 448 Občianskeho zákonníka) alebo práva na zdravie, resp. ochranu zdravia pred neoprávnenými zásahmi (napr. odškodnenie bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia podľa § 444 Občianskeho zákonníka). Z celého právneho poriadku Slovenskej republiky je evidentné, že právo na život ako aj právo na zdravie (resp. právo na ochranu zdravia pred neoprávnenými zásahmi) predstavujú osobitné subjektívne práva, ktoré sa svojou absolútnosťou (pôsobením voči všetkým subjektom práva) nielen odlišujú, ale svojou dôležitosťou významovo oddeľujú od ostatných subjektívnych práv chránených právnym poriadkom Slovenskej republiky.

4. Teleologickou redukciou ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) ZKR vyšší súdny úradník uzavrel, že zmyslom a účelom predmetného ustanovenia je poskytnúť ochranu tomu, komu bola spôsobená ujma na zdraví tým, že pohľadávka zo zodpovednosti za protiprávne konanie (ale aj nekonanie resp. opomenutie), ktorého následkom bola ujma na zdraví, bude zachovaná v prípade oddĺženia dlžníka - t. j. toho, kto svojím protiprávnym konaním (ale aj nekonaním alebo opomenutím) spôsobil inému ujmu na zdraví (t. j. zodpovedného subjektu za neoprávnený zásah do práva na zdravie). Podľa názoru exekučného súdu bude irelevantné, či pôjde o pohľadávku zo zodpovednosti za porušenie osobnostných práv alebo zo zodpovednosti za škodu na zdraví, a to odkazom na rozsudok Súdného dvora Európskej únie z 24.10.2013 vo veci C - 22/12 Haasová. Súdny dvor Európskej únie v predmetom rozhodnutí skonštatoval, že aj napriek nezávislosti právnej úpravy ochrany osobnostných práv a zodpovednosti za škodu vo vnútroštátnom práve - slovenskom Občianskom zákonníku majú oba nároky občianskoprávnu povahu a riešia v zásade druhovo rovnakú situáciu, t. j. civilnú zodpovednosť za ujmu na živote a zdraví a preto musí byť obom týmto (občianskoprávnym, civilným) nárokom poskytnutá rovnaká právna ochrana. Rovnaký záver platí aj pre nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život pozostalých po usmrtenej osobe. Nakoľko usmrtenie predstavuje najzávažnejší dôsledok (následok) dopravných nehôd, podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv a preto musí byť obom občianskoprávnym nárokom (zodpovednosť za škodu a zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv pozostalých) poskytnutá rovnaká právna ochrana. V opačnom prípade by mohla vzniknúť neistota pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch oddĺženia zodpovedného subjektu táto náhrada sa stane nevymožiteľnou. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, R 61/2018) Ak by súd uplatnil len doslovný gramatický výklad ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, pohľadávka na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých podľa § 15 Občianskeho zákonníka by oddĺžením bola dotknutá, teda by nastal generálny následok (účinnok) oddĺženia vo vzťahu k pohľadávke vymáhanej v tejto exekúcii. Avšak za použitia teleologického ale aj systematického výkladu predmetnej právnej normy exekučný súd musí doslovný jazykový výklad ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) ZKR vyjadrený vyššie odmietnuť. A to nielen z dôvodov významu práva na život a zdravie uvedených v odseku 13 odôvodnenia napadnutého uznesenia, ale aj z dôvodu nerovnakých následkov oddĺženia vo vzťahu k pohľadávke zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví a k pohľadávke na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých za neoprávnený zásah do osobnostných práv, čím dochádza k premietnutiu záverov vyslovených v rozhodnutí Súdného dvora Európskej únie vo veci Haasová ako aj rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, R 61/2018 na túto exekučnú vec.

5. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd pokračoval tým, že hmotnoprávnym základom nároku oprávnených vymáhaným v tomto exekučnom konaní je nárok oprávnených na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej neoprávneným zásahom do ich osobnostných práv (práva na súkromie a rodinný život) spôsobených usmrtením blízkeho príbuzného podľa § 15 Občianskeho zákonníka. Ako je to už v odôvodnení tohto uznesenia uvedené vyššie, zmyslom a účelom ustanovenia § 166c ZKR je poskytnúť ochranu niektorým právne významným pohľadávkam (napr. právo dieťaťa na výživu - výživné, pracovnoprávne nároky veriteľov dlžníka najmä právo na odmenu za vykonanú prácu ako aj právo na náhradu za ujmu na zdraví) pred všeobecnými následkami (účinkami) oddĺženia. Keďže

právo na život je v hodnotovej sústave právneho poriadku Slovenskej republiky na vyššom mieste ako právo na zdravie, potom za uplatnenia výkladového pravidla a *minor ad maius* (od menšieho k väčšiemu) je potrebné uviesť, že pokiaľ ZKR v ustanovení § 166c ods. 1 písm. d) poskytuje pohľadávkam z ujmy na zdraví ochranu pred účinkami oddĺženia, tak potom rovnako musí poskytnúť ochranu pred účinkami oddĺženia aj pohľadávkam z ujmy na živote a pridruženým osobnostno-právnym nárokom pozostalých podľa § 15 Občianskeho zákonníka spôsobených usmrtením, inak by sa zmyslel a účel ustanovenia § 166c ZKR (bez ochrany hodnoty života) uvedený v odôvodnení tohto uznesenia vyššie stratil a komplexnosť občianskoprávných resp. civilných zodpovednostných nárokov spôsobených ujmu na živote (usmrtením) by bola len iluzórna. Z tohto dôvodu exekučný súd musí pristúpiť k extenzívnej interpretácii ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) ZKR a to takým spôsobom, že pod pojem „zodpovednosť za škodu na zdraví“ patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do osobnostných práv pozostalých spôsobených usmrtením podľa § 15 Občianskeho zákonníka. Exekučný súd za súčasného teleologického a systematického výkladu ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, výkladového pravidla a *minor ad maius*, extenzívneho výkladu pojmu „zodpovednosť za škodu na zdraví“ a rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (Súdny dvor Európskej únie a Najvyšší súd Slovenskej republiky) uvedených v odôvodnení tohto uznesenia na túto exekučnú vec konštatoval, že pohľadávka oprávnených vymáhaná v tejto exekúcii nie je oddĺžením podľa ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) ZKR dotknutá a zostáva v celom rozsahu vymáhateľná. Z vyššie uvedeného je nepochybné, že ustanovením § 166c ods. 1 písm. d) ZKR zákonodarca zaviedol vylúčenie pohľadávky zo zodpovednosti za ujmu na živote, resp. zo zodpovednosti za usmrtenie, pričom je irelevantné na akom hmotnoprávnom základe (náhrada škody alebo nárok pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do osobnostných práv), zo všeobecných následkov (účinkov) oddĺženia predpokladaných štvrtou časťou ZKR.

6. Na základe vyššie uvedeného exekučný súd na záver odôvodnenia tohto uznesenia skonštatoval, že pohľadávka vymáhaná v tejto exekúcii je oddĺžením podľa § 166c ods. 1 písm. d) ZKR nedotknutá. Teda ide o pohľadávku, ktorej sa oddĺženie netýka a jej vymáhateľnosť je zachovaná v celom rozsahu počas konania o oddĺžení a aj po jeho skončení. Vzhľadom na to, že pohľadávka vymáhaná v tejto exekúcii je oddĺžením nedotknutá a jej vymáhateľnosť je zachovaná v celom rozsahu, súd návrh povinného na zastavenie exekúcie ako nedôvodný podľa § 61l ods. 3 Exekučného poriadku zamietol, tak ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

7. Proti uvedenému uzneseniu podal povinný prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote sťažnosť. V nej uviedol, že povinný rovnako ako pri svojej prvej sťažnosti nesúhlasí s aplikáciou rozhodnutí, ktoré tvorili následný podklad pre právne úvahy súdu a zároveň nesúhlasí ani s použitím výkladových metód, ktorými sa súd spravoval, aby docielil cieľ, ktorým bolo odchýlenie sa od znenia zákona § 166c ods. 1 písm. d) ZKR. Skonštatoval, že exekučný súd si položil správnu otázku, avšak svoje rozhodnutie založil na základe nesprávnych premís a právnych úvah. Povinný už vo svojej prvej sťažnosti podrobne zdôvodnil, prečo sa na prejednávanej vec nemôžu aplikovať závery rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) z 24.10.2013 vo veci C - 22/12 Haasová. Exekučný súd sa v uznesení opätovne dopustil rovnakej chyby, kedy mechanicky aplikoval závery vo veci C - 22/12 Haasová týkajúce sa výkladu článku 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článku 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Hassová sa v žiadnom zo svojich bodov nevenovalo vnútroštátnej úprave vo vzťahu k účinkom oddĺženia na náhradu nemajetkovej ujmy. A Súdny dvor tak ani nemohol urobiť, keďže právna úprava §166c ZKR bola do právneho poriadku zavedená s účinnosťou od 1. marca 2017, teda takmer štyri roky od vydania rozhodnutia vo veci Hassová.

8. Povinný opätovne zdôraznil, že zákon 377/2016 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi

a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, netransponoval žiadnu zo smerníc, ktorá bola predmetom výkladu Súdneho dvora vo veci Haasová. Inak povedané výklad § 166c ods. 1 písm. d) ZKR nemôže mať základ vo výklade rozhodnutia vo veci Haasová, pretože neexistuje žiadne hmotnoprávne prepojenie medzi týmto rozhodnutím a § 166c ods. 1 písm. d) ZKR. Súd v napadnutom uznesení uvádza, že Súdny dvor v rozhodnutí Haasová dospel k nasledujúcim záverom: a) ochrana osobnostných práv a zodpovednosti za škodu vo vnútroštátnom práve - v slovenskom Občianskom zákonníku majú oba nároky občianskoprávnu povahu a riešia v zásade druhovo rovnakú situáciu, t. j. civilnú zodpovednosť za ujmu na živote a zdraví, b) obom nárokom musí byť poskytnutá rovnaká právna ochrana, a to aj vo vzťahu k nemajetkovej ujme poskytnutej pozostalým z dopravných nehôd. Povinný si dovoľuje upozorniť súd, že ani pri svojej najväčšej snahe vyššie uvedené zovšeobecňujúce závery z rozhodnutia vo veci Haasová nedokázal nájsť v odôvodnení samotného rozhodnutia. Povinný ich v tomto rozhodnutí ani nemohol nájsť, pretože Súdny dvor v rozhodnutí Haasová nič také neuviedol. Pretože v odôvodnení uznesenia súd nepoukazuje na konkrétne odseky rozhodnutia vo veci Haasová, ktoré by mohli slúžiť ako podklad jeho zovšeobecňujúcich záverov, povinný v ďalšom texte s odkazom na text rozhodnutia vo veci Haasová preukáže, že súdom vyvodené všeobecné východiská z rozhodnutia vo veci Haasová sú bez akejkoľvek opory v samotnom texte tohto rozhodnutia. Predmetom konania pred Súdnym dvorom bolo zodpovedať prejudiciálne otázky týkajúce sa krytia náhrady nemajetkovej ujmy poistením z povinného zmluvného poistenia. Ako sa uvádza v bode 55 rozhodnutia vo veci Haasová, „členské štáty teda majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v článku 1 ods. 2 druhej smernice.“ Ako to už vyplýva zo samotného výroku rozhodnutia vo veci Haasová, Súdny dvor konštatoval, že poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa má vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V žiadnom bode odôvodnenia rozsudku Haasová Súdny dvor neuviedol, že nároku na náhradu škody na zdravie a náhradu nemajetkovej ujmy má byť poskytnutá rovnaká právna ochrana, a to v celom právnom poriadku SR a pri akomkoľvek právnom predpise, ktorý používa pojem „len“ náhrady škody na zdravie. Súd tak bez akéhokoľvek ďalšieho vysvetlenia aplikoval závery výkladu nesúvisiacej právnej normy, ktorá ani nebola normou vnútroštátneho práva, ale smernicou Európskeho spoločenstva, a bez hlbšej úvahy nad samotnou prípustnosťou takejto metódy aplikácie práva si tieto závery zovšeobecnil pre celý právny poriadok Slovenskej republiky a použil pri výklade § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, ktorý s povinným zmluvným poistením nemá nič spoločné. Podporným argumentom pre úvahy súdu je aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, zverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 61/2018. Avšak rovnako ako v prípade rozsudku vo veci Haasová, ani v tomto prípade súd nevysvetlil, ako sa právna veta tohto rozsudku vzťahuje na prejedávaný prípad.

9. Povinný v sťažnosti ďalej pokračoval tým, že právna veta rozsudku zverejneného pod č. R 61/2018 sa zaoberala otázkou pasívnej vecnej legitímácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy a znie nasledovne: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.“ Povinný si dovoľuje opätovne dať do pozornosti súdu, že nie je poisťovňou a toto nie je spor o náhradu nemajetkovej ujmy zo zákona 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Povinný poukazuje aj na to, že v rozsudku R 61/2018 najvyšší súd odmietol argumentáciu poisťovní, podľa ktorej náhrada nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia predstavuje pre poisťovne značné majetkové riziko „ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvenčie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožitelná.“ Exekučný súd si túto pasáž z odseku 13 rozsudku R 61/2018 pretransformoval nasledovne: „V opačnom prípade by mohla vzniknúť neistota pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude skutočne poskytnutá, resp. riziko,

že v prípadoch oddĺženia zodpovedného subjektu táto náhrada sa stane nevyhnutnou“. Čo však exekučný súd zabudol uviesť, je pokračovanie úvah najvyššieho súdu a to hneď v nasledujúcej vete: „Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely ZoPZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia.“ Podľa názoru povinného sa exekučný súd aj v prípade aplikácie rozhodnutia R 61/2018 dopustil totožnej chyby ako pri aplikácii rozsudku Súdneho dvora vo veci Haasová a to, že na prejednávanej veci, t. j. výklad § 166c ods. 1 písm. d) ZKR aplikuje rozhodnutia súdov, ktoré sa žiadnym spôsobom netýkali výkladu § 166c ods. 1 písm. d) ZKR a súčasne išlo o výklad zákona č. 381/2001 Z. z. a ním transponovaných smerníc, ktoré však s ustanovením § 166c ods. 1 písm. d) ZKR nijako nesúvisia.. Pretože vymáhaná pohľadávka nie je pohľadávkou, ktorá má svoj hmotnoprávny základ v zákone 381/2001 Z. z., nie je možné pri výklade § 166c ods. 1 písm. d) ZKR aplikovať závery Súdneho dvora v rozsudku Haasová ako ani rozsudok NS SR R 61/2018.

10. Povinný následne namietal správnosť použitých výkladových pravidiel v napadnutom uznesení. Z obsahu odôvodnenia vyplýva, že exekučný súd sa odchýlil od doslovného znenia zákona a to tak, že pod pojem „zodpovednosť za škodu na zdraví“ podľa §166c ods. 1 písm. d) ZKR zaradil aj náhradu nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do osobnostných práv pozostalých spôsobený usmrtením podľa § 15 Občianskeho zákonníka. Súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že k tomuto výkladu dospel použitím piatich foriem výkladu právnej normy: extenzívny, systematický, a minori ad maius, teleologický a teleologická redukcia. Ako na to poukáže povinný nižšie, exekučný súd tieto výkladové metódy použil nesprávne. K teleologickej redukcii uviedol, že táto je v zmysle odbornej literatúry „nástrojom dotvárania práva, kedy sa na určitý skutkový stav neaplikuje ustanovenie zákona, a to napriek tomu, že tento skutkový stav spadá do jadra pojmu toho ustanovenia; predstavuje tak hľadanie práva contra verba legis. Jazykovo nesporný význam príslušného ustanovenia (jadro pojmu) tak obsahuje viac, než by zodpovedalo jeho teleológii (zmyslu a účelu).“ Teleologická redukcia tak slúži na dotvárania práva v prípadoch, v ktorých sa na určitý skutkový stav právna norma uplatňovať nebude a to i napriek doslovnému zneniu právnej normy. Ako však vyplýva z uznesenia, súd neredukoval aplikáciu právnej normy na skutkový stav, ale práve naopak dotvoril znenie § 166c ods. 1 písm. d) ZKR tak, aby následne pod túto právnu normu zahrnul aj náhradu nemajetkovej ujmy. Metódu výkladu prostredníctvom teleologickej redukcii tak exekučný súd nepoužil správne a nevzťahuje sa na situáciu povinného.

11. K výklad prostredníctvom metódy a minori ad maius, resp. a fortiori povinný uviedol, že pokiaľ je určitý právny následok priradený k (podľa účelu zákona) menej závažnému skutkovému stavu, tak musí tým viac platiť aj pre viac závažný skutkový stav. V prejednávanej veci je však skutkový stav nezmenený (t. j. nie je viac ani menej závažný) oproti dispozícii, ktorú predpokladá § 166c ods. 1 písm. d) ZKR. 1 Melzer, F. Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace. 2 vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, str. 2522 Nález ÚS SR I. ÚS 51/2006 z 8. 6. 200635. Povinný v roku 2010 spôsobil dopravnú nehodu s následkom smrti z nedbanlivosti, za čo bol právoplatne odsúdený (rozsudok Okresného súdu Košice I č. k. 2T/5/2011-138 z 3. augusta 2011, právoplatný 3. augusta 2011). Skutková podstata § 166c ods. 1 písm. d) ZKR pokladá za nedotknuteľné dva druhy pohľadávok zodpovednosti za škodu: a) škodu spôsobenú na zdraví (bez ohľadu na zavinenie), alebo b) akúkoľvek škodu spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky. Z ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) ZKR je tak zjavné, že samotný zákonodarca sa rozhodol rozšíriť rozsah povahy nedotknuteľných pohľadávok zodpovednosti za škody tak, aby pokrývali akúkoľvek úmyselne spôsobenú škodu (a maiori) a následne len škodu na zdraví, a to aj z nedbanlivosti (a minus). Do samotnej štruktúry § 166c ods. 1 písm. d) ZKR je už tak zahrnuté výkladové pravidlo a fortiori, podľa ktorého sa nedotknuteľnosť pohľadávok vzťahuje na škodu na zdraví, aj keď z nedbanlivosti, pričom o to viac sa vzťahuje na akúkoľvek škodu spôsobenú úmyselným konaním. Súd v uznesení vzal do úvahy len prvú skutkovú podstatu § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, pričom úplne ignoroval časť § 166c ods. 1 písm. d) ZKR za spojku „alebo“ Pri správnej aplikácii § 166c ods. 1 písm. d) ZKR by sme nevyhnutne museli dospieť k záveru, že pokiaľ by povinný spôsobil škodu oprávneným úmyselným konaním, otázka nedotknuteľnosti pohľadávky oprávnených by sa spravovala druhou časťou skutkovej podstaty § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, pričom zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že sa vzťahuje na akúkoľvek škodu, nielen na škodu na zdraví. Hraničnými ukazovateľmi § 166c ods. 1 písm. d) ZKR vo vzťahu k výkladovému pravidlu a minori ad maius sú tak pojmy nedbanlivosť -> úmysel, škoda na zdraví -> škoda. Súd sa však pri výklade § 166c ods. 1 písm. d) ZKR venoval len prvej časti skutkovej podstaty tejto právnej normy, ktorú následne vyložil izolovane bez previazanosti na druhú časť skutkovej podstaty tejto právnej normy, ktorá pokrýva závažnejší skutkový stav. Tým došlo aj k pochybeniu vo vzťahu k použitiu systematického výkladu § 166c ods. 1 písm. d) ZKR. Na základe vyššie uvedeného

tak konštatujú, že súd sa pri aplikácii výkladovej metódy a *minori ad maius* dopustil chyby, keď nevzal do úvahy celé znenie § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, ktoré samo o sebe v dvoch skutkových podstatách pokrýva závažné a menej závažné skutkové okolnosti. Hodnotovo zameraný výklad § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, ktorý použil súd v odôvodnení svojho uznesenia, je tak v rozpore s úplným znením § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, ktoré ako už uviedli, za rozlišovacie znaky pokladá zavinenie a povahu škody, pričom pod všeobecnejší pojem škoda použitý pri úmyselne spôsobenej škode je možné zaradiť akúkoľvek škodu, teda aj úmyselne spôsobenú škodu na zdraví, ako aj povedzme náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú úmyselným konaním dlžníka.

12. Nakoniec sa povinný dotkol i použitia extenzívneho výkladu v odseku 13 napadnutého uznesenia. Uviedol, že exekučný súd použil extenzívny výklad prvej časti § 166c ods. 1 písm. d) ZKR z dvoch dôvodov : a) s odkazom na výkladové pravidlo a *minori ad maius*, b) rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ktorou mal zrejme na mysli rozsudok Súdneho dvora vo veci Haasová a rozsudok NS SR 61/2018. V prvej časti sťažnosti povinný uviedol dôvody, pre ktoré sa domnieva, že súd nesprávne použil výkladovú metódu a *minori ad maius* z dôvodu, že súd nevzal do úvahy celé znenie § 166c ods. 1 písm. d) ZKR. V čl. III sťažnosti povinný vysvetlil, prečo na prejedávaný prípad nie je možné použiť rozhodnutia, na ktoré odkazuje súd v uznesení. Nad rámec vyššie uvedeného poukázal aj na to, že Súdny dvor v rozsudku vo veci Haasová nepodal výklad vnútroštátneho práva, keďže toto oprávnenie prináleží len vnútroštátnym súdom. Rozsudok NS SR 61/2018 bol zasa výsledkom povinnosti eurokomfortného výkladu smerníc, ktoré boli transponované do zákona 381/2001 Z. z., a to na základe rozsudku Súdneho dvora vo veci Haasová. Ani v jednom z týchto rozhodnutí sa nerieši otázka výkladu § 166c ods. 1 písm. d) ZKR. Keďže extenzívny výklad použitý súdom je výsledkom súčtu dvoch predchádzajúcich výkladových metód, z ktorých ani jedna nebola súdom aplikovaná správne, tak ani samotný extenzívny výklad nemôže byť správny.

13. Pred záverečným zhrnutím povinný poukázal i na účel oddlženia, a to na to, že základné kritériá pre možnosti súdu odchyliť sa od doslovného znenia zákona sú uvedené v konštantnej judikatúre slovenských súdov. Ako vyplýva z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 155/2017 z 31. augusta 2017, zverejneného v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 28/2017, „Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchyliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomíňať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu.“ Účel oddlženia vystihol Ústavný súd SR v náleze z 10. januára 2017, sp. zn. III. ÚS 570/2016, v ktorom uviedol, že „účelom oddlženia podľa štvrtej časti zákona o konkurze a reštrukturalizácii nie je garancia úplného uspokojenia pohľadávok veriteľov, ktoré, hoci riadne prihlásené i zistené, boli v konkurze uspokojené iba čiastočne. Účelom oddlženia je zbaviť dlžníka, ktorý je fyzickou osobou, jeho dlhov (§ 166 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii), aby ho dlhy neuspokojené v konkurze neprenasledovali po celý zvyšok jeho života, aby tieto dlhy negenerovali ďalší jeho úpadok a aby sa po stránke hospodárskeho zabezpečenia svojej ďalšej existencie mohol opätovne postaviť na vlastné nohy. Právna úprava oddlženia nezaručuje veriteľom pohľadávok prihlásených a zistených, no neuspokojených v konkurze postavenie účastníkov v konaní o oddlžení. No tá istá právna úprava je dôkazom, že v rozhodovaní o oddlžení je hlavnou úlohou konajúceho súdu spravodlivo vyvažovať primárny účel oddlženia (záujem na strane dlžníka - fyzickej osoby) a záujmy stále neuspokojených veriteľov. Ak sa tejto svojej povinnosti konajúci súd nezhostí rešpektujúc požiadavku spravodlivosti vo vzťahoch dlžníka a veriteľov, potom buď poškodí dlžníka tým, že mu oddlženie nepovolí, prípadne mu na účel skúšobného obdobia uloží neprimerané záťaž, alebo poškodí veriteľov tým, že vytvorí predpoklady na nevymáhateľnosť ich riadne prihlásených a zistených pohľadávok, a to bez relevantných dôvodov.“

14. Následne povinný uzavrel, že ústavný súd v tomto náleze posudzoval správnosť rozhodnutia všeobecného súdu vo vzťahu k povoleniu oddlženia z dôvodu pohľadávky na náhradu škodu vzniknutej úmyselným trestným činom. Predmetom konania pred exekučným súdom je posúdenie nedotknuteľnosti pohľadávky, ktorá predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z odbornej literatúry, aj z rozhodovacej činnosti exekučného súdu je súdu známe, že výšky náhrady nemajetkovej ujmy dosahujú sumy vo výške desiatok tisíc až státisícov eur. Samotná vymáhaná pohľadávka voči povinnému je vo výške 31.100,- eur. Pre komplexnejší prehľad povinný predkladá prehľad výšok priznaných náhrad nemajetkových ujmy, ktorý bol zverejnený v *Bulletine slovenskej advokácie/20173:3 Šorl, J.: Náhrada nemajetkovej ujmy (bolestné za smútok) pozostalého príbuzného Stav a východiská,*

Bulletine slovenskej advokácie 9/2017, str. 10 až 1254. Súd v odseku 13 uznesenia uviedol, že „účelom ustanovenia § 166c ZKR je poskytnúť ochranu niektorým právne významným pohľadávkam... pred všeobecnými následkami (účinkami) oddĺženia“, s čím je možné súhlasiť. Následne však súd skonštatoval, že „bude irelevantné, či pôjde o pohľadávku zo zodpovednosti za porušenie osobnostných práv alebo zo zodpovednosti za škodu na zdraví.“ Povinný je presvedčený, že výklad účelu § 166c ods. 1 písm. d) ZKR exekučným súdom popiera celkový účel oddĺženia v zmysle ZKR. Škoda na zdraví, ktorá je uvedená ako prvá časť skutkovej podstaty § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, sa všeobecne uhrádza v zmysle zákona 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Výška tejto náhrady je predvídateľná a limitovaná zákonnou úpravou. Náhrada nemajetkovej ujmy nemá pevné limity, jej výška výrazne fluktuuje a odvíja sa od posúdenia súdu. Vo všeobecnosti platí, že výšky priznaných náhrad nemajetkovej ujmy niekoľkonásobne prekračujú schopnosti, možnosti a majetkové pomery dlžníkov - fyzických osôb, čoho dôsledkom je aj rozsudok Súdneho dvora vo veci Haasová a rozsudok NS SR 61/2018, v zmysle ktorého sa táto náhrada nemajetkovej ujmy hradí pri dopravných nehodách poisťovňami z povinného zmluvného poistenia.

15. Ako to však vyplýva z rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č. k. 7C/117/2012-315 z 02.12.2015, v prípade povinného oprávnené síce zažalovali aj Generali poisťovňa, a.s., v ktorej mal povinný uzatvorené povinné zmluvné poistenie, avšak až po uplynutí premlčacej lehoty, takže súd zamietol žalobu voči poisťovni Generali. Súd na strane 7 tohto rozsudku konštatoval, že žalobkyne „mali dostatočný časový priestor uplatniť si svoje právo voči žalovanej v 2. rade včas čo v premlčacej lehote neučinili. Márne uplynutie premlčacej doby bolo spôsobené okolnosťami na strane žalobkýň.“ Celá ťarcha náhrady nemajetkovej ujmy tak z dôvodov na strane oprávnených ostala len na povinnom. Pokiaľ má byť všeobecným účelom oddĺženia poskytnúť dlžníkovi druhú šancu, aby ďalej nebol prenasledovaný dlhmi a nenachádzal sa v nepretržitom úpadku, tak výklad exekučného súdu vo vzťahu k § 166c ods. 1 písm. d) ZKR je neudržateľný. Exekučný súd má k dispozícii správy súdneho exekútora. Rovnako je k dispozícii aj zverejnenie návrhu konečného rozvrhu výťažku zo všeobecnej podstaty v konkurze povinného, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku 142/2018 dňa 25. júla 2018 správcom povinného JUDr. Jurajom Birošom. Z oboch vyplýva, že povinný nemal a nemá majetok, ktorým by mohol upokojiť pohľadávku oprávnených. Výklad § 166c ods. 1 písm. d) ZKR exekučným súdom je tak vo vzťahu k povinnému a skutkovým okolnostiam tohto prípadu popretím účelu oddĺženia - povinný sa vymáhaného dlhu nikdy nezbaví, nezíska druhú šancu a bude na ďalšie desiatky rokov uzatvorený v dlhovej pasci. Pritom exekučný súd pri výklade § 166c ods. 1 písm. d) ZKR nevzal do úvahy, že náhrada nemajetkovej ujmy bola oprávneným spôsobená z nebanlivostného trestného činu a oprávnené zo subjektívnych dôvodov nepodali voči poisťovni povinného žalobu riadne a včas. Súd je pritom pri posudzovaní účelu oddĺženia povinný spravodlivo vyvažovať primárny účel oddĺženia (záujem na strane dlžníka - fyzickej osoby) a záujmy neuspokojených veriteľov. Tieto záujmy však exekučný súd vyvážil jednostranne v prospech oprávnených bez toho, aby vzal do úvahy skutkové okolnosti vzniku vymáhanej pohľadávky s dosiahnutím účelu oddĺženia. Exekučný súd tak pri výklade § 166c ods. 1 písm. d) ZKR jednoznačne uprednostnil záujmy oprávnených, pričom oprávnené záujmy povinného vyplývajúce z oddĺženia vôbec nevzal do úvahy.

16. S ohľadom na rozsiahlu argumentáciu povinného prednesenú v sťažnosti, povinný zosummarizoval svoje úvahy a výhrady voči uzneseniu nasledovne: a) v skutkových a právnych okolnostiach prejedávaného prípadu nie je možné aplikovať závery rozhodnutí Súdneho dvora vo veci C - 22/12 Haasová a NS SR R 61/2018, keďže tie sa týkali eurokomfortného výkladu zákona č. 381/2001 Z. z. a ním transponovaných smerníc. Povinný nie je poisťovňou a § 166c ods. 1 písm. d) ZKR nepredstavuje transponovanie smerníc, ktoré boli predmetom výkladu Súdneho dvora vo veci C - 22/12 Haasová a NS SR R 61/2018, b) výkladové metódy použité súdom neboli použité správne, a to nie len čo do techniky použitia týchto výkladových metód, tak aj vo vzťahu k záverom, ktoré súd na základe týchto výkladových metód vyvodil, c) súd sa zaoberal len prvou časťou skutkovej podstaty § 166c ods. 1 písm. d) ZKR, ktorej výklad podal bez toho, aby vzal do úvahy aj nadväzujúcu skutkovú podstatu § 166c ods. 1 písm. d) ZKR postihujúcu nedotknuteľnosťou akúkoľvek úmyselne spôsobenú škodu, d) pri odmietnutí doslovného výkladu časti skutkovej podstaty § 166c ods. 1 písm. d) ZKR súd nepostupoval v intenciách ustálenej súdnej praxe, keď nezohľadnil účel oddĺženia fyzických osôb podľa ZKR a použil izolovaný výklad § 166c ods. 1 písm. d) ZKR odtrhnutý od kontextu účelu zákona, e) súd nedostatočným spôsobom pristúpil k vyváženiu protichodným záujmov, keď nezohľadnil záujem povinného na oddĺžení vychádzajúci z účelu oddĺženia, ale preferoval len záujmy veriteľov, čoho dôsledkom je uväznenie povinného v dlhovej pasci a opakujúci sa úpadok povinného, f) súd žiadnym spôsobom nezohľadnil skutkové okolnosti vzniku

vymáhanej pohľadávky, a to najmä, že 1. jej základom je nedbanlivostné protiprávne konanie, ďalej že 2. oprávnení zo subjektívnych dôvodov podali žalobu voči poisťovni povinného po uplynutí premlčacej lehoty a nakoniec že 3. majetkové pomery povinného neumožňovali a neumožňujú úhradu vymáhanej pohľadávky. S poukazom na vyššie uvedené povinný navrhol, aby súd zmenil uznesenie okresného súdu sp. zn. 43Ek/157/2017 zo dňa 26.02.2020 tak, že exekučné konanie zastavuje.

17. K sťažnosti povinného podali prostredníctvom právneho zástupcu svoje vyjadrenie i oprávnení. Tí v ňom uviedli, že zotrvávajú na ich doterajších vyjadreniach a čo do obsahu na ne odkazujú. S právnou argumentáciou povinného, tak ako je uvedená v sťažnosti z 10.03.2020 sa nestotožňujú. V tejto súvislosti a vzhľadom na charakter prebiehajúcich a ukončených súdnych konaní považuje za nemorálne a neetické odôvodňovať sťažnosť v rozsahu a spôsobom, aký zvolil právny zástupca povinného. Odôvodnenie sťažnosti vnímajú ako účelové, založené na prísne formalistickom výklade ustanovení zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKRK“) spôsobom vyhovujúcim iba povinnému bez rešpektovania ochrany práv oprávnených. Oprávnení v prvom rade považujú za nevyhnutné podotknúť, že povinný v podstatnej časti sťažnosti (pozri bod 7. - 25.) len zrekapituloval jeho právnou argumentáciu podrobne analyzovanú v sťažnosti zo dňa 19.08.2019 (pokiaľ ide o dôvody pre ktoré nie je možné aplikovať v danej veci rozhodnutie C-22/12 Haasová). V tomto smere považujú argumentáciu právneho zástupcu povinného za nadbytočnú a nevhodnú, nakoľko o nej súd rozhodol tak ako je uvedené v napadnutom uznesení. K tvrdeniu povinného v bode 12. písm. a) a b) sťažnosti, oprávnení uviedli, že súd nezovšeobecnil závery z rozhodnutia vo veci Haasová, nakoľko tieto bližšie vymedzené v bode 12. uznesenia z neho implicitne vyplývajú, čo potvrdzuje aj uznesenie Ústavného súdu SR vo veci II. ÚS 847/2016-26 z 10.11.2016. Ústavný súd SR predmetným uznesením v podstate prezentuje tzv. „odlišné stanovisko,“ ktorým nalieha na zákonodarcu, aby v záujme právnej istoty spresnil ustanovenia zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. o PZP“) v časti zodpovednosti za škodu aj o pojem nemajetkovej ujmy. V zmysle predmetného uznesenia: „Ústavný súd zdôraznil, že Súdny dvor síce vo veci Haasová nepodal výklad vnútroštátneho práva, akcentoval však, že ustanovenia Občianskeho zákonníka umožňujú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy. Prísne formalistické odlíšenie „nemateriálnej ujmy spočívajúcej v zásahu do osobnostných práv v dôsledku smrti blízkej osoby od škody v materiálnom slova zmysle“ podporené prípadným systematickým zaradením ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré regulujú „ochranu osobnosti“ (prvá časť Občianskeho zákonníka) a „náhradu škody“ (šiesta časť Občianskeho zákonníka), ako to prezentuje samotná sťažovateľka, nezodpovedá autonómnemu charakteru zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, tak ako to zvýraznil Súdny dvor v rozsudku vo veci Haasová. Ďalej oprávnení pokračovali, že ak by aj povinný v tomto smere namietal, že predmetné rozhodnutia výslovne neriešia ustanovenia ZKRK, ale „iba“ zákona o PZP, tak potom poukazujú na ústavne garantovaný princíp právnej istoty a s tým súvisiacej (aj keď fakultatívnej) zásady, aby sa právne rovnaké alebo obdobné prípady posudzovali rovnako a rozdielne prípady rozdielne.

18. Oprávnení sú toho názoru, že v ich exekučnej veci a za súčasného využitia tzv. komparatívnej metódy je možné túto rovnakosť/obdobnosť vnímať, (i) v skutkovom stave veci prejednávaných v hore uvedenej judikatúre s našim skutkovým stavom, (ii) a v existencii osobitného právneho predpisu, (iii) ktorý doposiaľ jednoznačne nedefinuje, či pod určitý explicitne vymedzený zákonný pojem je možné subsumovať aj pojem širší, ktorým je náhrada nemajetkovej ujmy. V súvislosti s princípom právnej istoty ďalej dodávajú, že jeho základným atribútom je požiadavka zásadnej predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, čo znamená, že požiadavka na posúdenie rovnakých (obdobných) prípadov rovnako (obdobne), ale aj prípadne „nerovnako“ (ak sú na to splnené podmienky a predpoklady) sa musí spájať s predvídateľnosťou takéhoto postupu. Ak by teda súd v prípade oprávnených rozhodol inak než stanovuje judikatúra najvyšších súdnych autorít a doposiaľ zaužívaná prax (bez dostatočne presvedčivého odôvodnenia) konal by tak v rozpore so základnými ústavne ale aj medzinárodne 3 garantovanými princípmi. V predchádzajúcej vete vedome uviedli pojem „bez dostatočne presvedčivého odôvodnenia“, nakoľko právnou argumentáciu ponúknutú povinným, napriek jej rozsahu nepovažujú za presvedčivú natoľko, aby ju súd mohol aplikovať ako podklad svojho rozhodnutia.

19. Ďalej oprávnení majú za to, že konajúci súd postupoval správne, ak riešenie na právnou otázku „či pohľadávka z nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je nedotknutou pohľadávkou v zmysle § 166c ods. 1 písm. d)“, nachádzal cestou judikatúry Súdneho dvora EÚ a vnútroštátnych rozhodnutí, ktoré v

napadnutom uznesení vykladal za pomoci logických argumentov. Teória práva ponúka tieto argumenty najmä v nejasných, vágnych právnych otázkach, resp. v otázkach vyvolávajúcich protichodné názory najvyšších súdnych autorít. V zmysle uvedeného je možné tvrdiť, že daná právna otázka je akousi neplánovanou medzerou v práve vytvárajúcou nerovnovážny stav a rozpornosť v slovenskom právnom poriadku SR. Uvedenú rozpornosť nie je možné preklenúť inou platnou a účinnou právnou normou a preto je nevyhnutné ju zhojiť inými právne dostupnými a relevantnými metódami. Sú nimi aplikácia (i) ustálenej judikatúry, (ii) zaužívanej súdnej praxe a (iii) jednotlivých výkladových pravidiel, ktoré ak sú aplikované súhrnne môžu predstavovať aj tzv. „sudcovskú tvorbu práva“, čím prispievajú k zachovávaniu základných právnych princípov.

20. K čl. IV., bodu. 26. - 48 sťažnosti povinného, v ktorých namietal spôsob aplikácie jednotlivých výkladových pravidiel súdom, oprávnení sú toho názoru, že povinný v tomto smere fabuluje, nakoľko súd v jednotlivých bodoch uznesenia presne a jasne uvádza (i) druh výkladu, (ii) jeho použitie na danú právnu otázku a (iii) záver, resp. riešenie, ktoré vyplýva z jeho aplikácie na danú právnu otázku riešenú v exekučnom konaní. V tomto smere podotýkajú, že vzhľadom na charakter pohľadávky oprávnených a vágnu právnu úpravu v ZKRK bol súd nútený využiť „neštandardne vysoký počet výkladových metód.“ Je zvláštne, že povinný zrazu namietá kvantitu právnych prostriedkov využitých pri odôvodnení uznesenia. V tomto smere nám nedá nespomenúť, že povinný si pri argumentácii rozporuje, keďže primárne (v sťažnosti z 19.08.2019) namietal „nedostatočné odôvodnenie uznesenia a absentujúce právne úvahy, ktoré by logicky nadväzovali na skutkové a právne okolnosti prejednávaneho prípadu“, pričom dnes namietá rozsah a kvantitu použitých výkladových pravidiel a v konečnom dôsledku teda aj samotný rozsah odôvodnenia. Okrem doposiaľ uvedeného sa oprávnení nemôžu stotožniť ani s tvrdením povinného, tak ako ho prezentuje v čl. V sťažnosti (bod 49. - 64.), t. j. že „výklad účelu § 166c ods. 1 písm. d) ZKRK exekučným súdom popiera celkový účel oddĺženia v zmysle ZKRK. Majú za to, že exekučný súd výkladom predmetného ustanovenia ZKRK iba napíňa legislatívny zámer zákonodarcu, ktorým je poskytnutie ochrany pohľadávkam, resp. nárokom, ktoré sú hodnotovo najvyššie, t. j. život a zdravie človeka. Práve z dôvodu ich charakteru majú byť napriek oddĺženiu zachované, pričom im má byť venovaná náležitá pozornosť, čo sa premietlo v osobitnom ustanovení ZKRK. Zároveň platí, že hodnotová výbava pohľadávok definovaných v § 166c ods. 1 písm. b), d) a h) ZKRK, teda aj pohľadávka oprávnených je trvalá. Právny zástupca povinného v tejto časti sťažnosti „skopiroval tabuľky“ z Bulletinu SAK 9/2017 týkajúce sa výšok priznaných náhrad pri nemajetkovej ujme, čo považujú za absolútne nadbytočné a neprofesionálne, slúžiace iba k zvýšeniu počtu strán sťažnosti. Asi je tu na mieste pripomenúť, že výška pohľadávky bola priznaná právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie z 02.12.2015, sp. zn. 7C/117/2012-315 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 04.04.2017 sp. zn. 5Co/496/2016.

21. K platobnej insolventnosti dlžníka poukázali na svoj návrh na zrušenie oddĺženia pre „nepoctivý zámer dlžníka“ podľa § 166f ZKRK podaný dňa 15.06.2018 na Okresnom súde Košice I sp. zn. 32Odi/2/2018, ktorí priložili ako prílohu vyjadrenie k sťažnosti. Stručne ho zrekapitulovali s tým, že povinný má príjem zo zamestnania približne 1.000,- eur v čistom, ktorý mu plynie od dvoch zamestnávateľov a presahuje priemernú mesačnú mzdu zamestnanca v národnom hospodárstve, pričom má manželku a sú bezdetní. S poukazom na návrh na zrušenie oddĺženia, ak by súd určil, že pohľadávka oprávnených je nedotknutá, povinný je schopný uspokojiť nároky oprávnených napr. exekúciou zrážkami zo mzdy podľa § 66 a nasl. Exekučného poriadku vo výške 551,17 eur, pričom v celosti by bol ich nárok uspokojený za 58 mesiacov, teda necelých 5 rokov. Mohlo sa tak stať, ak by povinný účelovo nevyužil inštitút tzv. „osobného bankrotu“. Rovnako neobstojí ani tvrdenie povinného, že nemal a nemá majetok, ktorým by mohol uspokojiť pohľadávku oprávnených, čo potvrdil aj Okresný súd Košice - okolie v odôvodnení právoplatného a vykonateľného rozsudku a to tak, že „žalovaný vlastnil spoluvlastnícke podiely pozemkov v kat. územiach Byster (LV č. 982 a LV č. 1384) a v Košickej Polianke (LV č. 470) a v priebehu konania vedeného pod sp. zn. 7C/117/2012 zjavne účelovo uzavrel dohodu o vyporiadaní dedičstva po svojej matke Márii A. zomr. XX.XX.XXXX, v zmysle ktorej dedičstvo v čistej hodnote XX.XXX,XX eur nadobudol v celosti otec žalovaného bez povinnosti výplaty žalovaného ako ustupujúceho dediča.

22. Oprávnení dodali, že účel ustanovenia § 166c ods. 1 písm. d) vykladá exekučný súd v súlade s účelom jeho prijatia zákonodarcom, t. j. poskytnúť určitým druhom pohľadávok osobitnú ochranu. Keďže ide o účel výslovne regulovaný zákonodarcom v zákone, nemôže byť tento v rozpore s účelom oddĺženia. Napokon je zrejmé, že pohľadávky regulované v tomto ustanovení sú výnimkou, ktorá

sa na oddĺženie nevzťahuje. V ďalšom sa nestotožňujú s pozíciou do akej právny zástupca stavia povinného, a to nielen v predmetnej sťažnosti. Pripomenuli, že povinný usmrtil otca a syna oprávnených a nie je teda na mieste namietat' „jednostranné vyvažovanie záujmov v prospech oprávnených“ alebo „jednoznačne uprednostnenie záujmov oprávnených,“ čo v konečnom dôsledku nie je pravda. Exekučný súd rozhodoval na základe súčinnosti, vyjadrení a predložených dôkazov oboch strán konania, t. j. oprávnených aj povinného, čo vyplýva z odôvodnenia napadnutého uznesenia. Postupom nezohľadňujúcim oprávnené záujmy povinného by bol postup, ak by exekučný súd rozhodol o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie tzv. „bez ďalšieho“, teda len na základe informácií plynúcich z exekučného spisu bez súčinnosti s účastníkmi a tretími osobami. Ak by exekučný súd pri vyvažovaní záujmov uprednostnil povinného, dopustil by sa vo vzťahu k oprávneným zásahu do ústavných (i medzinárodných) princípov a záruk základných práv a slobôd. Takýmto zásahom by sa oprávnené nevedeli domôcť ochrany svojich práv, ktoré im boli právoplatne priznané. V tejto súvislosti poukazujú na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 7/2017 podľa ktorého: „ak je určitá objektívna hodnota explicitne vyjadrená v ústave, alebo ju možno z ústavy implicitne vyvodit', nadobúda charakter ústavnej hodnoty, ktorá požíva najvyššiu, t. j. ústavnú ochranu. Podľa amerického filozofa práva R. Dworkina je právny princíp "... štandard, ktorý sa má zachovávat'... preto, že si to vyžaduje spravodlivosť (justice), slušnosť (fairness), alebo nejaká iná dimenzia morálky (morality)".

23. Na záver svojho vyjadrenia oprávnení podobne ako povinný zhrnuli svoju argumentáciu. V ňom uviedli, že pokiaľ ide o aplikáciu rozsudkov Haasová, ale aj rozsudku Najvyššieho súdu SR, majú za to, že exekučný súd postupoval pri odôvodnení napadnutého uznesenia zákonne a spravodlivo, pričom aplikáciou konkrétnych výkladových pravidiel apeloval na význam spoločenských hodnôt - život a zdravie. V tomto smere je nesporné, že ide o najvýznamnejšie spoločenské hodnoty, čo odráža ich právna regulácia zákonodarcom v Ústave SR, Európskom dohovore o ochrane ľudských práva a základných hodnôt, Všeobecnej deklarácie ľudských práva, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a ďalšie. Povinný do tohto najvýznamnejšieho práva oprávnených zasiahol protiprávnym konaním bez toho, aby k dnešnému dňu došlo k „satisfakcii“, ktorá oprávneným prináleží v zmysle právoplatného rozsudku (7C/117/2012). V tejto súvislosti podotkli, že „právo na život by nemohlo byť zabezpečené, ak by sa na jeho realizácii nepodieľal štát, ktorého úlohou je chrániť toto právo vo vzťahu k útokom iných a uskutočňovat' v tomto smere osobitné opatrenia.“ V súlade s citovaným konal štát momentom vydania rozsudku v prospech oprávnených. K plnému uplatneniu práv oprávnených je však potrebné, aby exekučný súd rozhodol zákonne a spravodlivo, teda tak, ako už uviedol v bode 14. odôvodnenia napadnutého uznesenia. Posúdenie skutočnosti, či ide o oddĺženie nedotknutú pohľadávku je nepochybne oblasťou, ku ktorej v súčasnosti neexistuje tak rozsiahla judikatúra ako v iných právnych otázkach. Práve z tohto dôvodu súd v zmysle zachovania princípu právnej istoty aplikoval rozsudky, ktoré sú svojim obsahom čo najbližšie k prejednáwanej otázke a ktoré za súčasnej aplikácie jednotlivých logických argumentov a výkladov výslovne analyzovaných v napadnutom uznesení, ponúkajú presvedčivú odpoveď na danú otázku. Možno teda uzavriet', že k právnym názorom prezentovaným v napadnutom uznesení súd okrem iného dospel implicitne.

24. Ďalej v závere oprávnení pokračovali tým, že si svoje nároky uplatnili v roku 2010 (pokiaľ ide o trestné konanie) a následne v roku 2012 pred civilným súdom, kde boli úspešní. V priebehu tohto konania sa povinný účelovo zbavoval majetku (pozemky v Bystri a Košickej Polianke) a odmietol dedičstvo po svojej vlastnej matke, čo potvrdil aj konajúci súd v rozsudku. Po právoplatnosti rozsudku žalovaný ako poslednú z možností zneužil inštitút tzv. „osobného bankrotu“ a podal návrh na vyhlásenie konkurzu, aby sa tak vyhol uspokojeniu pohľadávky. V súčasnosti je vedené exekučné konanie a konanie o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer pod sp. zn. 32Odi/2/2018. Obe konania sú od seba závislé, t. j. od rozhodnutia exekučného súdu sa bude odvíjať aj rozhodnutie súdu vo veci zrušenia oddĺženia (čo potvrdila sudkyňa na pojednávaní dňa 27.11.2019). Je viac ako zrejmé, že rozhodnutie exekučného súdu výrazne ovplyvní rozhodnutie Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 32Odi/2/2018, a teda aj úspešnosť oprávnených, ktorá im je priznaná od 02.12.2015. V dôsledku takéhoto konania povinného sú oprávnení takmer 5 rokov v právnej neistote, či sa domôžu ochrany svojich práv. Oprávnení sú toho názoru, že súd v napadnutom uznesení zdôraznil nevyhnutnosť rešpektovania princípov právnej istoty, legitímnych očakávaní, predvídateľnosti aplikácie práva ale aj práva na súdnu a inú právnu ochranu, či práva na spravodlivý súdny proces.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené oprávnení považujú uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26.02.2020 za dostatočne presvedčivé, zrozumiteľné a primerane argumentačne zdôvodnené,

ponúkajúce jasnú odpoveď na otázku, či pohľadávka oprávnených je nedotknutou pohľadávkou v zmysle ZKRK. Ak by aj súd vyššie uvedenú argumentáciu oprávnených neprijal, poukazujú na skutočnosť, že po dokazovaní vykonanom exekučným súdom je zrejmé, že nastane jeden z troch možných procesných stavov: 1/ nedotknuteľnosť je preukázaná, 2/ je preukázaný opak alebo 3/ aspekt „nedotknuteľnosti“ pohľadávky je neobjasnený. Oprávnení sa stotožňujú s právnym názorom exekučného súdu v napadnutom uznesení, v zmysle ktorého v ich prípade nastal prvý stav. Ak by však teoreticky nastala situácia č. 3/, t. j. aspekt nedotknuteľnosti nie je objasnený, tak „tento stav vo svojej podstate znamená, že exekučný orgán nemá relevantný podklad pre prijatie záveru o tom, že by konanie malo byť zastavené a z uvedeného dôvodu ani k žiadnemu zastaveniu zákonným spôsobom dôjsť nemôže. Postup opačný by znamenal popretie princípu legality, popretie obsahu práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a znamenal by rozhodovanie na základe nijako nepreukázanej domnienky, čo zákon neumožňuje. Úplne záverom oprávnení opätovne poznamenali, že v kontexte s uvedeným sa obsah podanej sťažnosti dostáva do zjavného kritického protirečenia a nesúladi so zásadami morálky a etiky. Vzhľadom na všetko uvedené oprávnení navrhli, aby súd uznesením rozhodol tak, že podľa § 250 ods. 1 CSP sťažnosť povinného ako nedôvodnú zamietne.

26. Podľa § 200 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

27. Podľa § 202 ods. 1 Exekučného poriadku v exekučnom konaní koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, ak nejde o rozhodnutie o príklepe. Sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Pojednávanie súd nariaďuje, ak to pokladá za potrebné.

28. Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

29. Podľa § 239 ods. 1 a 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

30. Podľa § 248 CSP o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

31. Podľa § 249 CSP súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

32. Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

33. Podľa § 166c ods. 1 písm. d) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoKR“) oddĺžením sú nedotknuté tieto pohľadávky pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky,

34. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a dospel k záveru, že sťažnosť povinného nie je dôvodná. Súd v rozhodnutí vydanom vyšším súdnym úradníkom v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Vyšší súdny úradník svoje rozhodnutie na rozdiel od svojho prvého rozhodnutia, ktoré bolo zrušené, náležite odôvodnil a napadnuté uznesenie súd považuje za dostatočne presvedčivé, zrozumiteľné a primerane argumentačne zdôvodnené, keď už ani povinný v sťažnosti nenamieta nedostatočnosť odôvodnenia a jeho arbitrabilitu.

35. Vzhľadom na závažnosť a zložitnosť uvedeného prípadu najmä v posúdení jeho právnej stránky, ako aj vzhľadom na rozsiahlosť argumentácie a protiargumentácie v sťažnosti povinného ako aj vo vyjadrení oprávnených súd zodpovie v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý

pripomína, že „právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci“ (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a HiroBalani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B) iba na podstatné a ťažiskové otázky, ktoré predostrel povinný vo svojej sťažnosti s tým, že súd na ne odpovie tak, ako ich povinný zosumarizoval v závere sťažnosti pod bodmi a) až f) uvedené v bode 16 odôvodnenia tohto uznesenia. Exekučný súd sa nebude zaoberať otázkami, ktoré sú v právomoci posúdenia konkurzným súdom, resp. otázkam správania sa povinného, ktorého cieľom malo byť zníženie svojho majetku, resp. o emocionálnych otázkach v danej veci, ktoré uviedli oprávnení vo svojom vyjadrení, nakoľko na právne posúdenie veci nemajú žiaden vplyv.

36. Po prvé chce exekučný súd uviesť, že v zásade základnou a ťažiskovou otázkou v danej veci je právne posúdenie nároku priznaného exekučným titulom rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 7C/117/2012-315 zo dňa 02.12.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/496/2016, právoplatný dňa 19.06.2017 a vykonateľný dňa 20.07.2017. Uvedeným rozsudkom bola oprávneným priznaná nemajetková ujma oprávnenej v 1. rade vo výške 20.000,- eur a oprávnenej v 2. rade vo výške 13.600,- eur. Túto ujmu mal povinný spôsobiť tým, že dňa 23.12.2010 spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej umrel Michal Artim, otec oprávnenej v 1. rade a syn oprávnenej v 2. rade, o čom rozhodol Okresný súd Košice I trestným rozsudkom č. k. 2T/5/2011-138 z 03.08.2011, právoplatný 03.08.2011. Zároveň uznesením Okresného súdu Košice I. sp. zn. 26OdK/140/2017 zo dňa 30.11.2017, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 234/2017 dňa 08.12.2017 bol na majetok povinného vyhlásený konkurz, súd zbavil povinného všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze, v rozsahu v akom nebudú uspokojené v konkurze a ustanovil správcu JUDr. Juraja Biroša. Povinný v kontexte tejto skutkovej situácie v sťažnosti namieta, že uvedený nárok z trestného rozsudku nemožno vzhľadom na to, že bola priznaná nemajetková ujma, subsumovať pod citované ustanovenie § 166c ods. 1 ZoKR V danom prípade je potrebné sa pridržiavať doslovného výkladu uvedeného ustanovenia tak, aby bol naplnený účel zákona a teda možnosť fyzických osôb oddlížiť sa.

37. Pokiaľ povinný namieta, že súd žiadnym spôsobom nezohľadnil skutkové okolnosti vzniku vymáhanej pohľadávky, a to najmä, že jej základom je nedbanlivostné protiprávne konanie, ďalej že oprávnení zo subjektívnych dôvodov podali žalobu voči poisťovni povinného po uplynutí premičacej lehoty a nakoniec že majetkové pomery povinného neumožňovali a neumožňujú úhradu vymáhanej pohľadávky, tu musí exekučný súd uviesť, že tieto dôvody sú v rámci exekúcie a prejednávania dôvodnosti a prípustnosti exekúcie irelevantné. Majetkové, sociálne a zárobkové pomery povinného v zmysle novej právnej úpravy nie sú dôvodom pre zastavenie exekúcie, otázka vážneho zásahu exekúcie do majetkovej sféry povinného je s exekúciou vždy imanentne spojená, avšak táto skutočnosť nie je dôvodom pre nepripustenie exekúcie. Taktiež otázka, že oprávnení nepodali v danej veci voči poisťovni Generali, a.s. svoju žalobu včas, nie je dôvodom na to, aby exekúcia nebola vedená. Je na oprávnených koho v rámci svojej žaloby budú žalovať a iste významnú rolu v tom zohráva majetkový potenciál toho-ktorého žalovaného so zreteľom k budúcemu vymoženiu pohľadávky. Ak však žalobca sa v rámci svojej žaloby rozhodne žalovať menej bonitného žalovaného a procesný súd jeho žalobe vyhovie, nemôže exekučný súd nič iné len rešpektovať právoplatný rozsudok a v prípade, že nárok z neho nie je splnený, tento exekučne realizovať. Eventualita toho, že by sa prípadnej exekúcii dalo vyhnúť so zreteľom na bonitu druhého žalovaného je v danom prípade irelevantná. Komplikovanosť a časovú náročnosť takejto exekúcie znáša práve oprávnený svojim výberom žalovaného, avšak samotnú prípustnosť exekúcie to neovplyvňuje. Taktiež otázka skutkových okolností a nedbanlivostného konania povinného ako takého je v danom prípade irelevantná s výnimkou tej stránky nedbanlivosti, ktorá sa týka právneho výkladu § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR, o čom súd podá vysvetlenie nižšie. Posudzovanie skutkových okolností prípadu neprislúcha exekučnému súdu. Exekučný súd pri svojej činnosti neskúma okolnosti, ktoré nastali pred vznikom exekučného titulu a súd viazaný časovým, subjektívnymi a objektívnymi medzami právoplatného súdneho rozhodnutia realizuje iba to, čo je výrokom rozhodnutia oprávnenému priznané a berie relevantne v úvahu iba tie skutočnosti, ktoré nastali po vydaní súdneho rozhodnutia.

38. Pokiaľ povinný namietal, že súd nedostatočným spôsobom pristúpil k vyváženiu protichodným záujmov, keď nezohľadnil záujem povinného na oddlížení vychádzajúci z účelu oddlíženia, ale preferoval len záujmy veriteľov, čoho dôsledkom je uväznenie povinného v dlhovej pasci a opakujúci sa úpadok povinného, tak túto námietku povinného musí exekučný súd odmietnuť. Exekučný súd na rozdiel od

procesného súdu v základom konaní v rámci rozhodovaní o dôvodnosť, resp. prípustnosť exekúcie na základe návrhu na zastavenie exekúcie podaného povinným nevyvažuje protichodné záujmy účastníkov exekúcie, ale skúma či sú dané úplne alebo v časti dôvody, pre ktoré je neprípustné pokračovať v exekúcii. So zreteľom k exekúcii je konkurz (s dávkou určitej ale prípustnej nepresnosti) ako tzv. „generálna exekúcia“ v konkurencii a preto, ak je na majetok povinného vyhlásený konkurz, exekučné konania v zásade „ustupujú“ pred konkurzom a spravidla sa prerušujú, resp. zastavujú v závislosti na tej-ktorej právnej úprave. Existencia vyhláseného konkurz je prekážkou tak pre začatie ako aj pre pokračovanie exekúcie. Účel exekúcie (ako parciálnej otázky) ustupuje účelu konkurzu. Pokiaľ však zákonodarca zákonom č. 377/2016 Z. z. stanovil novú formu konkurzu pre fyzické osoby, t. j. oddĺženie podľa štvrtej časti ZoKR a stanovil v § 166c tzv. nedotknuté pohľadávky, určil tiež, že v prípade týchto nárokov so zreteľom na ich charakter sa účel exekúcie (vymoženie judikovanej pohľadávky) môže naplniť napriek vyhlásenému konkurzu. V tomto prípade však exekučný súd posúdi iba to, či uvedený nárok zodpovedá právnej úprave § 166c ZoKR alebo nie a následne umožní, resp. neumožní priebeh exekúcie. O vyvažovaní záujmov účastníkov exekúcie nemožno v žiadnom prípade hovoriť.

39. Pokiaľ povinný namietal, že pri odmietnutí doslovného výkladu časti skutkovej podstaty § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR súd nepostupoval v intenciách ustálenej súdnej praxe, keď nezohľadnil účel oddĺženia fyzických osôb podľa ZoKR a použil izolovaný výklad § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR odtrhnutý od kontextu účelu zákona, ani v tomto prípade exekučný súd nemôže prisvedčiť námietke povinného. Vo všeobecnosti celé ustanovenie § 166c ZoKR je v rozpore s účelom oddĺženia. Existencia akejkoľvek pohľadávky uvedenej v § 166c ods. 1 ZoKR vedie k tomu, že oddĺženie fyzickej osoby nebude úplné. V rámci tohto ustanovenia sú uvedené výnimky, na ktoré sa oddĺženie nebude vzťahovať. Ich „výnimočnosť“ vyplýva jednak z charakteru tejto formy konkurzu a jednak aj charakteru ich samotných. Zákonodarca stanovil, že pohľadávky § 166c ods. 1 písm. d) až g) ZoKR nebude „oddĺžovať“ u fyzických osôb. Tieto pohľadávky musia vzhľadom na ich charakter byť splnené. Medzi tieto nároky zaradil v zmysle písm. d) cit. § 166c ods. 1 ZoKR i nároky zodpovednosti na škodu na zdraví (ergo akejkoľvek zodpovednosti, t. j. objektívnej, subjektívnej, spôsobenej úmyselným konaním, resp. nedbanlivostným konaním) ako aj zodpovednosti na iných predmetoch právnych vzťahov spôsobenej úmyselným konaním. Existencia judikovaného nároku zo škody na zdraví, resp. na majetku spôsobenej úmyselným konaním teda nebude brániť začatiu, ani pokračovaniu exekúcie, hoci povinný bol konkurzným súdom oddĺžený. Vyšší súdny úradník v napadnutom uznesení pod pojem škody na zdraví vztiahol i širší pojem ujmy na zdraví teda i tie nemajetkové následky vyplývajúce z právnych vzťahov ochrany osobnosti, ktorým je i nárok priznaný z exekučného titulu. Preto odmietnutie doslovného výkladu § 166c ods. 1 písm. d) až g) ZoKR je možné podať správne iba v súvislosti s ďalšími námietkami povinného pod bodmi b) a c) týkajúce sa tiež výkladu uvedeného ustanovenia.

40. Súd má za to, že vyšší súdny úradník správne použil extenzívny výklad § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR a pod uvedené ustanovenie vztiahol i nemajetkové ujmy, ktoré utrpeli blízke osoby tým, že konaním povinného bez ohľadu na to či úmyselným, resp. neúmyselným prišli o svoju najbližšiu osobu. Povinný akosi prehladol, že použitie extenzívneho výkladu za použitia logického výkladu a minori ad maius a hodnotového výkladu vyšším súdnym úradníkom sa viaže k základnému predmetu ochrany práva ako takého, ako aj k základnému predmetu občianskoprávnemu vzťahov, t. j. života. Ponechanie vyhasnutia ľudského života iba trestnej sankcii bez toho, aby boli možné aj akékoľvek efektívne občianskoprávne nástroje pozostalých voči škodcovi, by bolo v rozpore so základným dôvodom existencie právneho poriadku a to efektívneho usporiadania medziľudských vzťahov. Prijatím záveru, že oddĺžením fyzickej osoby strácajú pozostalí súdom priznané nároky, robia z uvedených rozhodnutí iba právo iluzórne. Osoba, ktorá prišla o život, samozrejme už nemá vôbec žiadne možnosti domáhania sa akýchkoľvek svojich práv. Tie prechádzajú na najbližších pozostalých. Bolo by absurdné, ak by zákonodarca pri formulovaní § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR väčšmi chránil zdravie či majetok osôb, ako hodnotu života, ktorá je základom a predpokladom akéhokoľvek právneho uvažovania. Ak teda oddĺženie nemá vplyv na nároky vzniknuté konaním, resp. opomenutím povinného, ktorým bolo zasiahnuté do zdravia, majetku inej osôb, výživy dieťaťa alebo obživy človeka a jeho práva na spravodlivú mzdu, tak o to viac musia byť chránené práva tretích osôb pred účinkami oddĺženia, ak sa zasiahlo do života iného nezvratným spôsobom. Tu nechce exekučný súd odsudzovať povinného. Chce veriť, že je mu ľúto, čo sa stalo, ako aj jeho vôľu, aby „naštartoval“ nový život. No na druhej strane musí povinný prevziať zodpovednosť za uvedený skutok aj po materiálnej stránke a nemôže sa mu vyhnúť oddĺžením, nakoľko na druhej strane boli veľmi závažným spôsobom zasiahnuté práva pozostalých. Za použitia základného ústavného

princípu proporcionality právo povinného byť bez dlhu s ťaživými následkami sa ani zďaleka nepribližuje k právu najbližších pozostalých na efektívne odškodnenie pri strate milovanej osoby.

41. Z hľadiska vyššie uvedeného je potom irelevantné či v danej veci majú byť, resp. nemajú byť aplikované závery rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) z 24.10.2013 vo veci C - 22/12 Haasová ako aj právna veta rozsudku zverejneného pod č. R 61/2018. Súd má za to na základe vyššie uvedených právnych záverov, že aj bez použitia citovaných rozhodnutí je nárok priznaný exekučným titulom so zreteľom na vyhlásené oddĺženie povinného stále nedotknutou pohľadávkou. Napriek tomu exekučný súd podá svoje stanovisko k uvedeným rozhodnutiam. Vo všeobecnosti exekučný súd je opatrný pri akomkoľvek používaní judikatúry. Používanie judikatúry má svoje pravidlá a okrem toho, že sa majú používať publikované rozhodnutia najvyšších republikových a európskych súdnych autorít, čo bolo v danom prípade aj realizované, musia mať uvedené publikované rozhodnutia skutkový základ pre právne posúdenie aplikáciu právnej vety. Ak nemajú, tak uvedené rozhodnutie s precedenčnými účinkami nemožno v právnej časti odôvodnenia aplikovať.

42. Na druhej strane nemožno vylúčiť možnosť, aby sa súd pri prejednávaní určitej veci inšpiroval určitým rozhodnutím, najmä ak abstrahovaním právnych záverov „judikátu“ sú získané všeobecnejšie závery, ktoré sú aplikovateľné i na prejednávaný prípad. Súd však pri takejto aplikácii musí uviesť uvedený kontext, uviesť „analytickú“ právnu vetu ako aj prečo uvedená právna veta platí i na prejednávaný prípad. V rozhodnutí Najvyššieho súdu zverejneného pod č. R61/2018 sa Najvyšší súd SR zaoberal primárne otázkou pasívnej vecnej legitímácie poisťovne podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „zodpovednostný zákon“ alebo „ZoPZP“). Aby náležite túto otázku zodpovedal, primárne sa zaoberal výkladom pojmu škoda v ZoPZP. V bode 12 odôvodnenia rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016 uviedol: „Pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v ZoPZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia.“ Za tým nasleduje ešte rozsiahle odôvodnenie z hľadiska komunitárneho práva, historického kontextu a systematickej úpravy. Z uvedeného teda možno uzavrieť a vydedukovať jeden praktický všeobecný záver, že ak by doslovným výkladom pojmu škody v právnom texte malo dôjsť k zrejmej nespravodlivosti, možno pristúpiť k jeho extenzívnemu výkladu. Tento záver musí byť však riadne a ústavne konformne odôvodnený. Exekučný súd teda opätovne opakuje, že nemožno chrániť oddĺžením právne teda i materiálne následky usmrtenia, ak oveľa menšie poškodenia právnych vzťahov nie sú oddĺžením chránené.

43. Zhrnutím vyššie uvedeného exekučný súd musí skonštatovať, že dôvody povinného uvedené v sťažnosti nie sú dôvodné a keďže súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bránili vymáhateľnosti exekučného titulu, rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia a sťažnosť povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Ek/1572/2017 zo dňa 26.02.2020 zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.